

Nejednotnosť v pomenovávaní orgánov samosprávnych krajov na Slovensku v anglickom jazyku¹

Alexander Onufrák

Abstract

Inconsistency in Naming the Bodies of Self-Governing Regions in Slovakia in English Language. *The main goal of this paper is to point out the inconsistency in naming the bodies of self-governing regions in Slovakia in translations into English. The paper consists of two parts: The content of the first part of the paper is the definition of territorial self-government within the Constitution of the Slovak Republic, as well as the analysis of translations of specific laws dealing with the bodies of self-governing regions. The content of the second part of the paper is to point out the real state of naming the bodies of self-governing regions in Slovakia in English on their websites.*

Keywords: Self-Governing Regional bodies, Self-Governing Regional Chairman, Council of the Self-Governing Region, Electoral legislation, English translation.

Kľúčové slová: orgány samosprávneho kraja, predseda samosprávneho kraja, zastupiteľstvo samosprávneho kraja, volebná legislatíva, anglický preklad.

Úvod

Hlavným cieľom tejto práce je poukázať na nejednotnosť v pomenovávaní orgánov samosprávnych krajov na Slovensku v prekladoch do anglického jazyka. Na tento problém sme narazili náhodne pri písaní iných prác venujúcich sa výskumu voličského správania a výsledkov volieb do orgánov Košického samosprávneho kraja (ďalej KSK, Šutajová, Onufrák 2024) a Prešovského samosprávneho kraja (ďalej PSK, Onufrák 2018, Onufrák 2021), a to predovšetkým v rámci riešenia grantového projektu VEGA č.

---

¹ Vedecká práca je súčasťou riešenia grantového projektu VEGA č. 1/0474/24 *Audit slovenskej volebnej a referendovej legislatívy [The paper is supported by the project VEGA No. 1/0474/24 Audit of Slovak Electoral and Referendum Legislation]*.

1/0474/24 *Audit slovenskej volebnej a referendovej legislatívy*, ktorého hlavným riešiteľom je prof. JUDr. Ladislav Orosz, CSc.²

Hneď v úvode je nevyhnutné povedať, že na danú problematiku bude nazerané z politologického pohľadu a že pohľad lingvistu či teoretika z oblasti práva môže byť (a zrejme aj bude) o čosi odlišný. (Do pozornosti v tejto súvislosti dávame práce Orosz, Majerčák 2015, Domin 2017 a 2018).

Zámerom práce je tiež poukázať na isté aspekty a nedostatky, ktoré v danej oblasti existujú, a tým podnietiť k hlbšej diskusii (nielen) v rámci domácej politologickej obce. (Bližšie pozri napríklad: Benkovičová 2006, Marušiak, 2018, Horváth, Urc 2021, Ivančík 2021). Pokiaľ by zo strany kompetentných orgánov štátnej správy i regionálnej samosprávy došlo i k reálnej náprave aktuálneho stavu, predstavovalo by to pridanú hodnotu predkladaného publikačného výstupu.

Vymedzenie územnej samosprávy v rámci Ústavy Slovenskej republiky

V *Ústave Slovenskej republiky* (ďalej *Ústava SR*) sa územnej samospráve venuje *Štvrtá hlava: Územná samospráva*, a to v článkoch 64 – 71. V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že pri hľadaní anglického prekladu *Ústavy SR* sme natrafili na dve rôzne aktuálne zverejnené verzie prekladu. Kým prvá je zverejnená na webstránke Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej NR SR; NR SR 2023), druhá je zverejnená na webstránke prezidenta SR. (Prezident SR)

Kým preklad *Štvrtej hlavy: Územná samospráva Ústavy SR* v anglickom jazyku zverejnený na webstránke NR SR uvádza **Chapter Four: Territorial Self-Administration** (NR SR 2023), tak v prípade webstránky prezidenta SR to je **Title Four: Territorial Self-Administration**. (Prezident SR)

Za omnoho väčší problém však považujeme odlišné preklady textu *Ústavy SR*, resp. konkrétnych ústavných článkov, tak ako je to uvedené nižšie. Pre lepšie zachytenie rozdielov v prekladoch a orientáciu v samotných textoch sme vybrané ústavné články umiestnili v tabuľkách nižšie.

Podľa Čl. 64a *Ústavy SR*, „**obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce oso-**

² Prof. JUDr. Ladislav Orosz, CSc. bol v rokoch 1998 – 2002 poslancom Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej NR SR) za Stranu demokratickej ľavice. V rokoch 2007 – 2019 sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej ÚS SR). Od roku 2020 je členom Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán, pričom v predošlom (8.) volebnom období NR SR bol predsedom komisie.

by, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon.“ (NR SR 2024)

Preklad zverejnený na webstránke NR SR: „*A municipality and superior territorial unit are independent territorial and administrative units of the Slovak Republic comprising persons who are permanently resident on its territory. Details shall be laid down by law.*“ (NR SR 2023)

Preklad zverejnený na webstránke prezidenta SR: „*A municipality and a higher territorial unit are independent territorial and administrative units of the Slovak Republic, associating individuals permanently residing therein. A law shall lay down the details*“ (Prezident SR).

Ako je vidieť, kým preklad uverejnený na webstránke NR SR vyšší územný celok definuje ako *superior territorial unit*, v druhom prípade je to *higher territorial unit*.

Pokiaľ ide o orgány vyššieho územného celku, ktorými sú zastupiteľstvo vyššieho územného celku a predseda vyššieho územného celku a o ktorom hovorí Čl. 69 (4) Ústavy SR, tie boli do anglického jazyka preložené nasledovne:

Preklad zverejnený na webstránke NR SR: „*Territorial self-administration bodies are*

- a) *council of the territorial self-administration unit,*
- b) *chairman of the territorial self-administration unit.*“ (NR SR 2023)

Preklad zverejnený na web stránke prezidenta SR: „*The authorities of a higher territorial unit are*

- a) *the representation of the higher territorial unit,*
- b) *the head of the higher territorial unit*“ (Prezident SR)

Do pozornosti dávame aj nasledujúci odsek (5) toho istého článku Ústavy SR, podľa ktorého, „*zastupiteľstvo vyššieho územného celku tvoria poslanci zastupiteľstva vyššieho územného celku. Poslancov volia obyvatelia, ktorí majú trvalý pobyt v územnom obvode vyššieho územného celku, na štvorročné obdobie. Voľby poslancov sa uskutočňujú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním*“ (NR SR 2024).

Preklad zverejnený na webstránke NR SR: „*The territorial self-administration council is composed of deputies to the territorial self-administration council. The deputies are elected for a four-year term by citizens the territorial self-administration unit with permanent residence on its territory. Elections of deputies are held by secret ballot, on the basis of a general, equal and direct right to vote*” (NR SR 2023).

Preklad zverejnený na webstránke prezidenta SR: „*The representation of a higher territorial unit shall consist of the representatives of the representation of the higher territorial unit. The inhabitants of the territorial district of the higher territorial unit permanently residing therein shall elect the representatives for a four-year term. Elections of the representatives are performed on the basis of universal, equal and direct suffrage by secret ballot*“ (Prezident SR).

Ako je už na prvý pohľad vidieť, medzi oboma prekladmi do anglického jazyka existuje dosť značný rozdiel, pričom najmarktanenejšie je to zjavné pri preklade záverečnej časti textu o „*voľbe poslancov na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.*“ (Bližšie o danej téme pozri napr.: Bardovič, Mihálik 2023) Rovnako tak je potrebné upriamiť pozornosť i na (politologicko-právny) termín **obvod**. V prvom prípade je možné samotný preklad tohto termínu považovať za pomerne voľný, no v podstate vystihuje to, čo chcel zákonodárca touto formuláciou povedať. V druhom prípade bol pri preklade textu použitý (nie práve najšťastnejšie) termín *district*, ktorý je možné v slovenčine preložiť aj ako **okres** či **okrsok**. V rámci volebnej legislatívy je pritom značný rozdiel, či hovoríme o obvode, pričom najčastejšie máme na mysli volebný obvod, alebo o (volebnom) okrsku. V rámci konkrétneho volebného obvodu totiž existuje množstvo volebných okrskov.

Legislatíva upravujúca samosprávu vyšších územných celkov i výkon volebného práva do orgánov samosprávnych krajov

V prípade *Zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov*, ktorý podrobne upravuje samosprávu vyšších územných celkov (a ktorý sme v anglickej mutácii nenašli, čo však neznamená, že neexistuje), sme pri výskume objavili až tri rôzne anglické preklady. Popri prekladoch vyššieho územného celku ako *higher territorial unit* a *superior territorial unit*, ktoré sme spomenuli už skôr v súvislosti s dvomi

rôznymi prekladmi *Ústavy SR*, sme našli aj tretí preklad, a to **upper-tier territorial unit** zverejnený na web stránke Európskej komisie (ďalej EK).

Odkaz na *Zákon č. 302/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov* zverejnený na webstránke ŠÚ SR pri *Zákone č. 540/2001 Z. o štátnej štatistike*: „*Act No. 302/2001 Coll. On Self-Government of **Higher Territorial Units** (Act on Self-Governing Regions) as amended.*” (ŠÚ SR 2001: 20)

Odkaz na *Zákon č. 302/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov* zverejnený na webstránke Európskeho výboru regiónov (ďalej CoR): „*Act No. 302/2001 Coll. on Administration of **Superior Territorial Units** (Law on the Self-Governing Regions).*” (CoR)

Odkaz na *Zákon č. 302/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov* zverejnený na webstránke Európskej komisie: „*Act No. 302/2001 Coll. on the self-government of **upper-tier territorial units** (The Act on self-Governing Regions) as amended by subsequent provisions*” (EC 2024: 3).

Pokiaľ ide o voľby do orgánov samosprávnych krajov, tie sú podrobne rozobraté v *Šiestej časti Zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov*. Konkrétne v § 131 – 161 (Bližšie k danej téme pozri napríklad: Orosz et al. 2015, Domin 2018, Onufrák 2022).

V súvislosti s problematikou, ktorú v tejto práci skúmame, sa zameriame najmä na preklad pasívneho volebného práva – teda **práva byť volený** – o ktorom hovorí § 132 a 133 a tiež preklad **volebných obvodov** (či už jednomandátového, alebo viacmandátových), ktoré sú upravené v § 134.

V § 132 vyššie uvedeného zákona sa konštatuje: „*Za **poslanca zastupiteľstva samosprávneho kraja** (ďalej len „**zastupiteľstvo**“) môže byť zvolený obyvateľ samosprávneho kraja, ktorý má trvalý pobyt v obci alebo vo vojenskom obvode, ktoré patria do územia **volebného obvodu**, v ktorom kandiduje, a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku*“ (*Zákon č. 180/2014 Z. z.*).

Preklad § 132 v angličtine: „*The resident of the Self-Governing Region permanently residing in the municipality of military district belonging to the territory of the **constituency**, in which he/she stands as a member of the **council of the Self-Governing Region** (herein after the „**council**“)*“ (*Act No. 180/2014 Coll.*).

Podľa § 133, „*Za predsedu samosprávneho kraja môže byť zvolený obyvateľ samosprávneho kraja, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕši 25 rokov veku.*“ (Zákon č. 180/2014 Z. z.)

Preklad § 133 v angličtine: „*The resident of the Self-Governing Region, who will reach the age of 25 on the date of election at the latest, may be elected Self-Governing Region Chairman*“ (Act No. 180/2014 Coll.).

Zo znenia týchto dvoch paragrafov jasne vyplýva, že vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov volíme poslancov **zastupiteľstva samosprávneho kraja** a **predsedu samosprávneho kraja**, ktorí by sa v anglickom preklade mali označovať ako members of the **Council of the Self-Governing Region**, resp. **Council** a **Self-Governing Region Chairman**. Mimochodom, takto je to zadefinované aj v preklade Ústavy SR zverejnenej na webstránke NR SR. Ako však ďalej uvidíme, v realite sú orgány samosprávnych krajov takto (do anglického jazyka) preložené skôr sporadicky. Za pozitívnu výnimku v tomto smere možno považovať Bratislavský samosprávny kraj (ďalej BSK), Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej TSK) a čiastočne aj Nitriansky samosprávny kraj (NSK), aj keď tam sa v texte objavili isté nedostatky, ktoré rozoberieme v texte nižšie.

O voľbe **poslancov zastupiteľstva samosprávnych krajov**, resp. **Council members** a **predsedov samosprávnych krajoch**, resp. **Self-Governing Chairman(s)** hovorí aj § 134 a to v kontexte **volebných obvodov**, resp. **Constituencies**. Tie môžu byť pri voľbe poslancov zastupiteľstva jednomandátové i viacmandátové a pri voľbe predsedu samosprávneho kraja len jednomandátové.

Podľa § 134, „(1) *Pre voľby poslancov zastupiteľstiev sa v každom samosprávnom kraji tvoria jednomandátové volebné obvody alebo viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov samosprávneho kraja.*

(4) *Pre voľby predsedu samosprávneho kraja tvorí každý samosprávny kraj jeden jednomandátový volebný obvod*“ (Zákon č. 180/2014 Z. z.).

Preklad § 133 v angličtine: „(1) *Single-mandate constituencies or multi-mandate constituencies shall be created for elections of council members in each Self-Governing Region, in which council members shall be elected proportionally to the number of residents in the Self-Governing Region.*

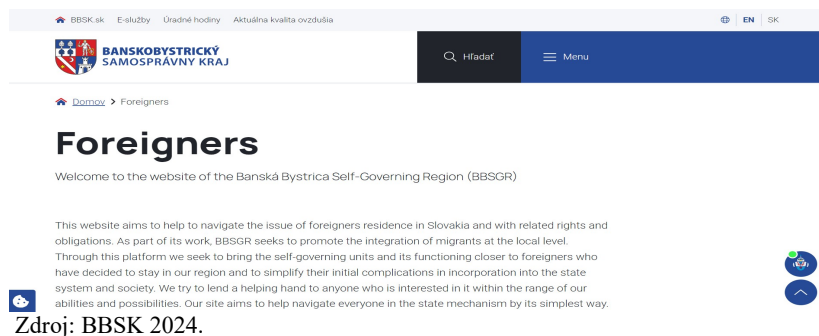
(4) *Each Self-Governing Region represents one single-mandate constituency for elections of Self-Governing Region Chairman*“ (Act No. 180/2014 Coll.).

Skutočný stav pomenovania orgánov samosprávnych krajov na Slovensku v anglickom jazyku

Kým v predošlej časti práce bola pozornosť venovaná anglickým prekladom jednotlivých právnych textov (*Ústave SR* i konkrétnym zákonom o orgánoch samosprávnych krajov), obsahom tejto časti je poukázať na skutočný stav pomenovania orgánov samosprávnych krajov na Slovensku v anglickom jazyku na webových sídlach všetkých ôsmich samosprávnych krajov. Sledovanie konkrétnych webových sídiel dotknutých samosprávnych krajov sa realizovalo v priebehu septembra 2024, pričom opätovne bolo realizované v priebehu októbra 2024. Samosprávne kraje sú zoradené abecedne.

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej **BBSK**) bol prvým samosprávnym krajom, ktorého webové sídlo sme navštívili. Aj keď webstránka tohto kraja uvádza v hornej lište okrem slovenčiny aj angličtinu, po prekliknutí sa na ňu sa návštevníkovi objaví len základná informácia o kraji určená pre cudzincov – *Foreigners* (Obr. 1, BBSK). Žiadne iné informácie (vrátane tých o predsedovi samosprávneho kraja či poslancoch zastupiteľstva samosprávneho kraja) nájdené neboli, čo v dnešnej dobe považujeme za pomerne neštandardné.

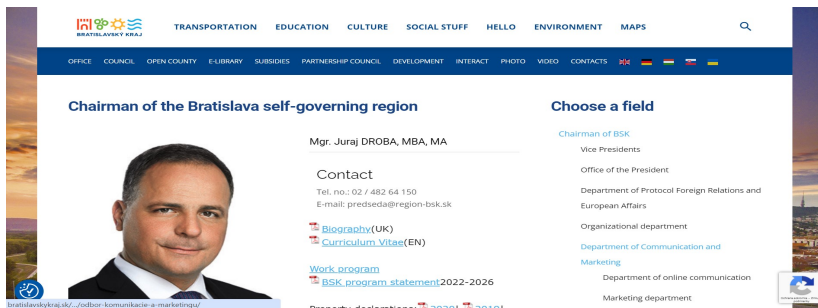
Obr. 1: Snímka obrazovky webstránky BBSK (v anglickom jazyku)

V poradí druhým webovým sídlom, ktoré sme navštívili, bol web **Bratislavského samosprávneho kraja**. Na rozdiel od webstránky predošlého kraja, kde sme sa o orgánoch samosprávneho kraja v anglickej mutácii dozvedeli v podstate nič, bolo webové sídlo BSK príjemným prekvapením, a to tak po obsahovej, ako aj po formálnej i grafickej stránke. Okrem slovenčiny a angličtiny uvádza webové sídlo BSK ešte aj jazykovú verziu v nemeckom, maďarskom a ukrajinskom jazyku. Tie však neboli záujmom nášho sledovania.

Webstránka má moderný dizajn, pričom v anglickom jazyku ponúka obrovské množstvo informácií vrátane tých o orgánoch samosprávneho kraja. Ide o jedno z dvoch webových sídiel samosprávneho kraja, ktoré predsedu samosprávneho kraja definuje ako **Chairman** a zastupiteľstvo samosprávneho kraja ako **Council** (Obr. 2), teda tak, ako to uvádza príslušná legislatíva na Slovensku (BSK).

Obr. 2: Snímka obrazovky webstránky BSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: BSK 2024.

Tretím webovým sídlom samosprávneho kraja, ktoré sme analyzovali bolo webové sídlo **Košického samosprávneho kraja**. Aj keď v anglickom jazyku webové sídlo KSK ponúka pomerne slušné množstvo informácií v anglickom jazyku, v prípade pomenovania orgánov samosprávneho kraja je to už podstatne horšie. Návštevník web stránky tohto kraja sa totižto dozvie, že na čele KSK stojí **President of the Košice Self-governing Region**, pričom **zastupiteľstvo kraja** je preložené ako **regionálny parlament**, resp. **Regional Parliament** (Obr. 3). Webové sídlo okrem slovenskej a anglickej verzie ponúka informácie aj v nemeckom a maďarskom jazyku. (KSK 2022)

Do pozornosti dávame webovú stránku *košiceregion.com*³, ktorej úlohou je podpora a rozvoj turizmu v rámci KSK a na ktorého webovej stránke sa pomerne často objavuje odkaz na ňu. Webstránka *košiceregion.com* ponúka všetky informácie o kraji popri už vyššie spomenutým štyrom jazykom aj v poľštine a na rozdiel od webovej stránky KSK má moderné spracovanie a pôsobí dynamickým dojmom.

³ KSK je jedným zo zriaďovateľov spomenutej webovej stránky.

Obr. 3: Snímka obrazovky webstránky KSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: KSK 2024.

V prípade webového sídla **Nitrianskeho samosprávneho kraja** už bolo vyššie spomenuté, že ako jedno z dvoch webových sídiel samosprávnych krajov správne uvádza preklady názvov orgánov samosprávneho kraja. Na druhej strane, je na škodu, že pri predsedovi NSK sa okrem **Chairman of the Nitra Self-governing Region** stále objavuje aj **President of Nitra Self-governing Region**⁴ (Obr. 4, NSK 2022).

Obr. 4: Snímka obrazovky webstránky NSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: NSK 2024.

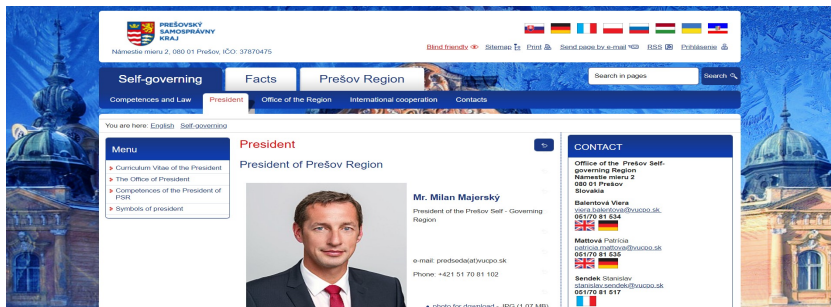
V prípade **Prešovského samosprávneho kraja** sme narazili rovno na dve webové sídla kraja. Dizajn, grafika a architektúra nového webového sídla samosprávneho kraja (*psk.sk*) do značnej miery kopíruje ústredný por-

⁴ Ku koncu septembra 2024 bolo pomenovanie **President of Nitra Self-governing Region** aj pod menom a priezviskom aktuálneho predsedu NSK Ing. Branislava Bečika, PhD. Medzičasom sa to zmenilo na **Chairman of Nitra Self-governing Region**, aj keď v texte pomenovanie **President of Nitra Self-governing Region** zostalo.

tál verejnej správy (*slovensko.sk*) či webové sídla viacerých ministerstiev. Ujednocovanie dizajnových a architektonických prvkov webových sídiel hneď viacerých verejných inštitúcií na rôznej rozhodovacej úrovni možno v každom prípade vnímať a hodnotiť ako pozitívny jav. K dispozícii je pritom výber z troch jazykov, a to slovenčina, angličtina a poľština. (PSK) Pokiaľ ide o dostupnosť informácií v anglickom jazyku, tie sú nateraz obmedzené len na informácie pre občanov Ukrajiny prichádzajúcich na územie Slovenskej republiky a na základné informácie týkajúce sa demografických a geografických pomerov kraja. V prípade záujmu o ďalšie informácie o PSK (vrátane orgánov samosprávneho kraja) je návštevník automaticky presmerovaný na staré webové sídlo samosprávneho kraja (*po-kraj.sk*). (PSK 2017)

Dizajn a grafické spracovanie tohto webového sídla je už na prvý pohľad značne zastaralý. To je pravdepodobne aj dôvod, prečo sa vedenie Úradu PSK rozhodlo pristúpiť k jeho obmene. Na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že pôvodné webové sídlo návštevníkovi ponúkalo výber až z ôsmich jazykových mutácií. Okrem slovenčiny a angličtiny aj nemčinu, francúzštinu, ruštinu, poľštinu, maďarčinu, ukrajinčinu a rusínčinu. Ich výpovedná hodnota však často ani zďaleka nekorešpondovala s tým, čo bolo zverejnené v slovenskom jazyku. Inými slovami, kvantita v počte jazykových verzií tu jednoznačne prevyšovala rozsah i obsah preloženého textu. Podľa anglickej mutácie na čele PSK stojí **President of Prešov Self-Governing Region**, pričom o **zastupiteľstve samosprávneho kraja** sme nenašli žiadnu informáciu (Obr. 5, PSK 2017).

Obr. 5: Snímka obrazovky webstránky PSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: PSK 2017.

V poradí šiestym samosprávnym krajom, ktorého webové sídlo sme analyzovali, bol **Trenčiansky samosprávny kraj**. V prípade tohto samosprávneho kraja došlo medzi sledovanými obdobiami k značnému posunu v pomenovávaní orgánov samosprávneho kraja. Kým ešte koncom septembra

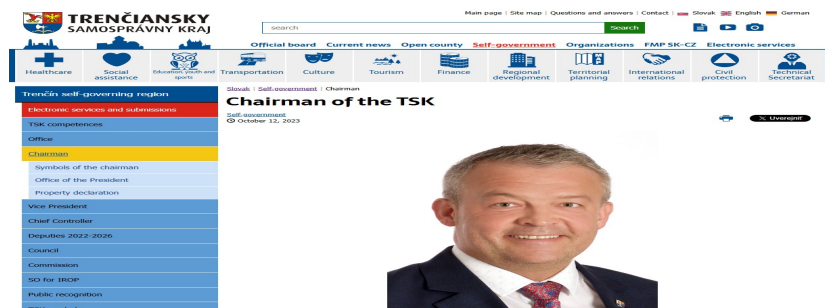
2024 na webovej stránke TSK boli uvádzané *President of the Self-Governing Region of Trenčín a Regional Assembly* (Obr. 6a; TSK 2023), pri opakovanej kontrole webového sídla koncom októbra 2024 už bol **predseda TSK** uvádzaný ako *Chairman of the Trenčín self-governing region a zastupiteľstvo TSK* ako *Council of the Trenčín self-governing region*. (Obr. 6b) Popritom sa navýšil aj počet jazykových mutácií z dvoch na tri. K slovenčine a angličtine pribudla ešte nemčina. (TSK 2023) Progres k lepšiemu je vidieť aj pokiaľ ide o množstvo preloženého textu do angličtiny. Všetky tieto zmeny oproti stavu pred pár týždňov vnímame pozitívne.

Obr. 6a: Snímka obrazovky webstránky TSK (v anglickom jazyku, koniec septembra 2024)

Zdroj: TSK 2023.

Obr. 6b: Snímka obrazovky webstránky TSK (v anglickom jazyku, koniec októbra 2024)

Zdroj: TSK 2023.

Webové sídlo **Trnavského samosprávneho kraja (TTSK)** je zvláštne v tom, že na rôznych miestach uvádza rôzne pomenovania orgánov samo-

správneho kraja. Nejde pritom len o preklad do anglického jazyka, ale aj verziu v slovenskom jazyku.

Návštevník webového sídla samosprávneho kraja sa totiž hneď na úvodnej stránke dozvie, že na čele TSK stojí **župan**. Po rozkliknutí priečinku *Samospráva* sa však už uvádza **predseda TTSK**. V anglickej mutácii sa na titulnej stránke webového sídla uvádza **President of the Self-Governing Trnava Region**, pričom po rozkliknutí záložky “Open Government” je už uvedené **Chairman** (Obr. 7a, TTSK).

Obr. 7a: Snímka obrazovky webstránky TTSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: TTSK.

Pri hľadaní informácií (v anglickom jazyku) o zastupiteľstve TTSK môže návštevník webovej stránky nepochopiť jej obsah, keďže na rolavacej lište vľavo sa mu ponúka možnosť **Regional Parliament** aj **Council**. Samotný obsah priečinku je už len v slovenskom jazyku (Obr. 7b, TTSK),

Obr. 7b: Snímka obrazovky webstránky TTSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: TTSK.

Kým v prvom prípade ide o **zastupiteľstvo TTSK**, v tom druhom o **Radu samosprávneho kraja**, ktorá je definovaná ako „*iniciatívny, poradný a kontrolný orgán zastupiteľstva vo vzťahu k plneniu úloh uložených zastupiteľstvom,*” pričom „*plní aj funkciu poradného orgánu predsedu*” a „*členov rady volí a odvoláva zastupiteľstvo na návrh poslaneckých klubov a poslancov.*” (TTSK) Keďže legislatíva SR – ako sme uviedli v predošlej časti tejto práce – za orgány samosprávnych krajov považuje len predsedu samosprávneho kraja a zastupiteľstvo samosprávneho kraja, uvádzanie akýchkoľvek ďalších orgánov, vytvorených aj konkrétnym samosprávnym krajom, považujeme za mätúce.

Webové sídlo kraja je dostupné v troch jazykových mutáciách, a to v slovenčine, angličtine a maďarčine. Po dizajnovej a architektonickej stránke je možné webové sídlo kraja považovať za moderné, dynamické a prehľadné.

V prípade **Žilinského samosprávneho kraja** (ďalej ŽSK) sa v anglickom jazyku **predseda samosprávneho kraja** uvádza ako **President of the self-governing region** a **zastupiteľstvo samosprávneho kraja** ako **Regional Assembly** (Obr. 8, ŽSK).

Obr. 8: Snímka obrazovky webstránky ŽSK (v anglickom jazyku)

Zdroj: ŽSK.

V súvislosti s odkazom na predsedu, resp. predsedníčku ŽSK, keďže na čele samosprávneho kraja ako jediného spomedzi všetkých samosprávnych krajov na Slovensku stojí žena, by sme radi poukázali na dve (možno malé), no zato nie nevýznamné nedostatky. Po prvé, určite by bolo prospešné, aby sa doplnilo, že predsedníčka samosprávneho kraja stojí na čele **Žilinského samosprávneho kraja**, nie samosprávneho kraja a po druhé, aby sa upravilo **President of the ŽSR**, keďže u návštevníka webového sídla môže evokovať dojem, že ide o Železnice Slovenskej republiky (ŽSR).

Webové sídlo kraja má až deväť jazykových mutácií, čo je spomedzi všetkých samosprávnych krajov jednoznačne najviac. Okrem slovenčiny a angličtiny, sú informácie o kraji uvádzane aj v nemčine, francúzštine, taliančine, ruštine, poľštine, maďarčine a chorvátčine.

Záver

V závere práce je možné konštatovať:

1) V rámci *Ústavy SR* i ďalšej legislatívy, ktorá sa venuje orgánom samosprávnych krajov na území SR v anglickom jazyku existuje hneď viacerých prekladov a nejednotne používaná (odborná) terminológia.

Voľnosť v používaní a v prekladoch konkrétnych terminologických pojmov orgánmi verejnej správy je natoľko evidentná, že je najvyšší čas, aby po viac ako dvoch dekádach existencie samosprávnych krajov došlo k náprave aj v tejto rovine. To je však (podľa nášho názoru) možné len v tom prípade, ak dôjde k vzájomnej interakcii odborníkov z viacerých oblastí (lingvistika, translatológia, právo, spoločenské a behaviorálne vedy, masmédiá, informačné technológie atď.).

2) Len tri z ôsmich samosprávnych krajov (Bratislavský, Trenčiansky a Nitriansky) na svojich webových sídlach uvádzajú v anglickom jazyku volené orgány samosprávnych krajov tak, ako to definuje platná legislatíva SR. V ostatných piatich samosprávnych krajoch sa ich orgány v anglickom jazyku uvádzajú (či už vo väčšej, alebo v menšej miere) nesprávne. V prípade BBSK a čiastočne aj PSK sa preklady orgánov samosprávnych krajov v anglickom jazyku na ich webových sídlach neobjavujú vôbec.

Na zváženie je aj ponúkaný počet jazykových mutácií zo strany niektorých samosprávnych krajov. Nie vždy totiž platí, že čím vyššia kvantita ponúkaných jazykových mutácií na webových sídlach samosprávnych krajov, tým vyššia i ponúkaná kvalita, resp. pridaná hodnota. Často (práve naopak) medzi kvantitou a kvalitou funguje nepriama úmera (Bližšie pozri Tab. 1 pod časťou Záver).

3) Zo strany zamestnancov samosprávnych krajov, ktorí sú zodpovední za pridávanie textového obsahu na webové sídla samosprávnych krajov je nevyhnutné, aby venovali podstatne väčšiu pozornosť obsahu (vrátane terminológie), ktorý na webové sídla zverejňujú. To isté by malo platiť i o kontrole a aktualizáciách zdieľaného textu, aby sa nestávalo, že na rôznych miestach webového sídla sa nachádzajú informácie, ktoré sú často prístupné alebo mátauce.

(Tab. 1) Prehľad webových sídiel samosprávnych krajov

SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	JAZYKOVÉ MUTÁCIE	PRESEDA	ZASTUPITEĽSTVO
Banskobystrický	SK, EN	-	-
Bratislavský	SK, EN, DE, HU, UA	Chairman of the Bratislava Self-Governing Region	The representative office of Bratislava Self-Governing Region / Council
Košický	SK, EN, DE, HU	President of the Košice Self-Governing Region	Regional Parliament
Nitriansky	SK, EN	President of Nitra Self-Governing Region / Chairman of Nitra Self-Governing Region	Council
Prešovský	SK, EN, DE, FR, RU, PL, HU, UA, RT	President of the Prešov Self-Governing Region	-
Trenčiansky	SK, EN	Chairman of the Self-Governing Region of Trnava	Council of the Trenčín self-governing region
Trnavský	SK, EN, HU	President of the Self-Governing Trnava Region	Regional Parliament
Žilinský	SK, EN, DE, FR, IT, RU, PL, HU, CRO	President of the Žilina Self-Governing Region	Regional Assembly

Zdroj: vlastné spracovanie

Literatúra

Act No. 180/2014 Coll. on conditions for the exercise of the right to vote and on the amendment to certain acts.

BARDOVIČ, J., MIHÁLIK, J. (2023). Equality implies proportionality: Assessing the (dis)proportionality of constituencies created for the 2022 Slovak regional elections. *Politics in Central Europe*, 19(4): 645–666. <https://doi.org/10.2478/pce-2023-0030>

BSK. *The representative office of the Bratislava self-governing region*, <<https://bratislavskykraj.sk/zastupitelstvo/>> [3. 11. 2024].

BBSK. *Foreigners: Welcome to the website of the Banská Bystrica Self-Governing Region (BBSGR)*, <<https://www.bbsk.sk/foreigners>> [3. 11. 2024].

- BENKOVIČOVÁ, Ľ. (2006). Pohľad na vybrané otázky volieb do samosprávnych orgánov vyšších územných celkov v roku 2005. *Slovenská politologická revue*, 6(4): 2–30.
- CoR. *Slovakia – Summary* (2024). <<https://portal.cor.europa.eu/division-powers/Pages/Slovakia.aspx>> [30. 10. 2024].
- DOMIN, M. (2017). Nové pravidlá volieb predsedov samosprávnych krajov. *ComenIUS Časopis*. Apríl 2017, <<https://comeniuscasopis.flaw.uniba.sk/2017/04/12/nove-pravidla-volieb-predsedov-samospravnych-krajov/>> [2. 7. 2021].
- DOMIN, M. (2018). *Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva: Komentár*. Bratislava: Wolters Kluwer.
- EC (2024). *Legislation on Official Policy Documents: Acts of the National Council of the Slovak Republic*, <<https://eurymdice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/slovakia/legislation-and-official-policy-documents/>> [30. 10. 2024].
- HORVÁTH, P., URC, E. (2021). Výzvy komunálnych a regionálnych volieb pred voľbami v roku 2022. In: ŠAMALÍK, P., SEKAN, F., ŠAFÁR, M. (eds.). *PUBLICY 2021 – časť I*. Trnava: FSV UCM, s. 48–59.
- IVANČÍK, L. (2021). Analýza volieb do orgánov samosprávnych krajov v Slovenskej republike. *Verejná správa a spoločnosť*, 22(2): 108–124. <https://doi.org/10.33542/VSS2021-2-07>.
- KSK (2022). *Welcome to the Official Site of the Košice Region*. <<https://web.vucke.sk/en/facts/welcome/welcome.html>> [3. 11. 2024].
- NR SR. (2023). *Constitution of the Slovak Republic*, <<https://www.nrsr.sk/web/default.aspx?sid=nrsr/dokumenty/zakladne>> [30. 10. 2024].
- NR SR. (2024). *Ústava Slovenskej republiky*, <https://www.nrsr.sk/-web/Ustava/ustava_202309/index.html> [30. 10. 2024].
- NSK (2022). *Nitra self-government: Ladies and Gentlemen, dear visitors*. <<https://www.unsk.sk/zobraz/sekciu/nitra-self-government>> [3. 11. 2024].
- MARUŠIAK, J. (2018). Regional Elections in Slovakia – a New Reformation of the Slovak Political Scene? *Contemporary European Studies*. 13(1): 25–46.
- ONUFRÁK, A. (2022). Esencia „Spoločné voľby 2022“. In: DOBIAŠ, D., DVORSKÝ, T., RUMAN, J. (eds.). *Medzi právnym štátom a bezpráviem: Kam kráčaš demokracia*. Košice: ŠafárikPress, s. 179–194.
- ONUFRÁK, A. (2021). *Teória a prax volieb a volebnej problematiky v podmienkach Slovenskej republiky (Habilitačná práca)*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofická Fakulta.

- ONUFRÁK, A. (2018). *Volby do orgánov Prešovského samosprávneho kraja*. In: MACHYNIÁK, J. (ed.). *Dynamika regionálnej samosprávy na Slovensku – Volby 2017: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie, 10. novembra 2017*. Trnava: Univerzita Sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulta sociálnych vied, s. 109–122.
- OROSZ, L. et al. (2015). *Volebné právo*. Košice: UPJŠ.
- OROSZ, L., MAJERČÁK, T. (eds.). (2015). *Aktuálne problémy volebného práva – nové volebné zákony*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta.
- PREZIDENT SR. *Constitution of the Slovak Republic*, <<https://www.prezident.sk/upload-files/46422.pdf>> [30. 10. 2024].
- PSK. (2017). *Self-governing: President: President of Prešov Region*. <<https://www.po-kraj.sk/en/self-governing/chairman/>> [03. 11. 2024].
- PSK. *Prešov Self-Governing Region: Welcome to Prešov Self-Governing Region*. <<https://psk.sk/en/>> [13. 11. 2024].
- ŠÚ SR. (2001). *Act No. 540/2001 Coll. State Statistics*, <https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/938bf3c4-f9f2-450d-80e1-18f0bedcb8f0/act_540_2001_en.pdf?MOD=AJPERES> [30. 10. 2024].
- ŠUTAJOVÁ, J., ONUFRÁK, A. (2024). Regional Elections to the Council of the Košice-Self-Governing Region in 2022. *Slovenská politická revue / Slovak Journal of Political Sciences*, 24(1): 81–115. <https://doi.org/10.34135/sjps.240104>
- TSK. (2023). *Self-government: Trenčín self-governing region*, <https://www.tsk.sk/trenciansky-samospravny-kraj.html?page_id=116> [10. 11. 2024].
- TTSK. *Self-governing Trnava Region*, <<https://trnava-vuc.sk/homepage/>> [3. 11. 2024].
- Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- ŽSK. *Žilina Self-governing Region*, <<https://www.zilinskazupa.sk/en/>> [10. 11. 2024].

Kontakt:

doc. Mgr. Alexander Onufrák, PhD.

Katedra politológie

Filozofická fakulta

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
v Košiciach

Department of Political Science

Faculty of Arts

Pavol Jozef Šafárik University in
Košice

Email Address: alexander.onufrak@upjs.sk

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6830-3487>